

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY NHẪM NÂNG CAO NĂNG LỰC THÍCH ỨNG NGHỀ NGHIỆP CHO HỌC SINH, SINH VIÊN NGHỀ KẾ TOÁN TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HUNG YÊN

Nguyễn Thị Phương Hoa

Phòng Tài chính – Kế toán, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên (Cơ sở 2)

Tóm tắt: Bài viết phân tích tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đối với lĩnh vực kế toán, đánh giá thực trạng giảng dạy kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo kế toán trong bối cảnh mới tại Nhà trường. Các giải pháp được đề xuất bao gồm đổi mới chương trình đào tạo, ứng dụng công nghệ trong giảng dạy, đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường hợp tác với doanh nghiệp và nâng cao năng lực của đội ngũ giảng viên.

Từ khóa: Kế toán, yêu cầu của thị trường lao động, cách mạng công nghiệp 4.0, chuyển đổi số, giáo dục nghề nghiệp.

INNOVATING TEACHING METHODS TO ENHANCE PROFESSIONAL ADAPTABILITY FOR ACCOUNTING STUDENTS AT HUNG YEN INDUSTRIAL COLLEGE

Abstract: This article analyzes the impact of the Fourth Industrial Revolution on the field of accounting, assesses the current state of accounting education at Hung Yen Industrial College, and proposes solutions to improve the effectiveness of accounting training in the new context at the College. The proposed solutions include curriculum reform, application of technology in teaching, innovation in teaching methods, increased cooperation with businesses, and enhancement of faculty capacity.

Keywords: Accounting, labor market demands, Fourth Industrial Revolution, digital transformation, vocational education.

Nhận bài: 25/02/2026

Phản biện: 18/03/2026

Duyệt đăng: 22/03/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm gần đây, với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học và công nghệ đã làm thay đổi sâu sắc mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế – xã hội. Đặc biệt, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) với sự xuất hiện của các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data), Internet vạn vật (IoT), điện toán đám mây (Cloud Computing) và công nghệ chuỗi khối (Blockchain) đang tạo ra những thay đổi to lớn trong phương thức sản xuất, quản lý và vận hành doanh nghiệp. Những tiến bộ công nghệ này không chỉ tác động đến các ngành công nghiệp truyền thống mà còn ảnh hưởng mạnh mẽ đến các lĩnh vực dịch vụ, trong đó có lĩnh vực kế toán.

Kế toán vốn được xem là một ngành nghề quan trọng trong quản lý tài chính và hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp. Tuy nhiên, trong bối cảnh chuyển đổi số và tự động hóa ngày càng phổ biến, nhiều công việc kế toán truyền thống như ghi chép sổ sách, xử lý chứng từ hay lập báo cáo tài chính đang dần được thay thế bởi các phần mềm và hệ thống thông tin kế toán hiện đại. Điều này dẫn đến sự thay đổi đáng kể về vai trò và yêu cầu đối với nguồn nhân lực kế toán. Thay vì chỉ thực hiện các công việc mang tính kỹ thuật, kế toán viên trong thời đại mới cần có khả năng phân tích dữ liệu, sử dụng công nghệ thông tin, tư vấn tài chính và hỗ trợ ra quyết định cho doanh nghiệp.

Tại Việt Nam, ngành Kế toán là một trong những ngành đào tạo phổ biến trong các trường đại học và cao đẳng. Tuy nhiên, trước sự phát triển nhanh chóng của công nghệ và yêu cầu mới của thị trường lao động, chương trình đào tạo và phương pháp giảng dạy kế toán cần được đổi mới để phù hợp với bối cảnh của cuộc CMCN 4.0. Việc đào tạo sinh viên kế toán không chỉ dừng lại ở việc trang bị kiến thức chuyên môn mà còn cần chú trọng phát triển kỹ năng công nghệ, kỹ năng phân tích và các kỹ năng mềm cần thiết.

Nắm bắt được bối cảnh, xu thế và yêu cầu của thị trường lao động đối với nhân lực nghề Kế toán, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên đã nhanh chóng đổi mới chương trình và phương pháp đào tạo nghề Kế toán giúp sinh viên của Nhà trường sau khi ra trường tự tin, tự chủ, vững vàng tham gia vào thị trường lao động trong bối cảnh của cuộc CMCN 4.0.

Bài viết, phân tích tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đối với lĩnh vực kế toán, những yêu cầu mới đặt ra đối với nhân lực nghề Kế toán, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nghề Kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên trong bối cảnh mới.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đến nghề Kế toán

2.1.1. Khái niệm và đặc điểm của cuộc CMCN 4.0

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư được hiểu là giai đoạn phát triển mới của nền công nghiệp, trong đó các công nghệ số, công nghệ sinh học và công nghệ vật lý được tích hợp với nhau để tạo ra các hệ thống thông minh và tự động hóa cao. Khác với các cuộc cách mạng công nghiệp trước đây, CMCN 4.0 diễn ra với tốc độ nhanh hơn, phạm vi rộng hơn và có tác động sâu sắc hơn đến mọi lĩnh vực của xã hội.

Một số công nghệ chủ chốt của CMCN 4.0 bao gồm: Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI); Dữ liệu lớn (Big Data); Internet vạn vật (IoT); Điện toán đám mây (Blockchain); Robot tự động hóa... Những công nghệ này cho phép các doanh nghiệp thu thập, xử lý và phân tích dữ liệu với tốc độ nhanh chóng, từ đó nâng cao hiệu quả quản lý và ra quyết định.

2.1.2. Ảnh hưởng của công nghệ đến hoạt động kế toán

Trong lĩnh vực kế toán, sự phát triển của công nghệ đã làm thay đổi đáng kể cách thức thực hiện các nghiệp vụ kế toán. Nhiều công việc kế toán truyền thống hiện nay có thể được thực hiện tự động thông qua các phần mềm kế toán và hệ thống thông tin quản lý doanh nghiệp.

Ví dụ, các hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp (ERP) cho phép tích hợp toàn bộ dữ liệu tài chính, kế toán, nhân sự và sản xuất vào một hệ thống thống nhất. Điều này giúp giảm thiểu sai sót trong quá trình xử lý dữ liệu và nâng cao hiệu quả quản lý tài chính.

Bên cạnh đó, công nghệ dữ liệu lớn và trí tuệ nhân tạo cũng giúp kế toán viên phân tích dữ liệu tài chính một cách sâu sắc hơn, từ đó đưa ra các dự báo và khuyến nghị cho doanh nghiệp. Nhờ vậy, vai trò của kế toán viên đang dần chuyển từ “người ghi chép” sang “nhà phân tích và tư vấn tài chính”.

2.1.3. Những yêu cầu mới đặt ra đối với nhân lực nghề Kế toán trong bối cảnh hiện nay

Sự phát triển của công nghệ đòi hỏi nguồn nhân lực kế toán phải có những kỹ năng mới. Ngoài kiến thức chuyên môn về kế toán và tài chính, kế toán viên cần có khả năng sử dụng các công cụ công nghệ, phân tích dữ liệu và hiểu biết về hệ thống thông tin quản lý.

Ngoài ra, các kỹ năng mềm như tư duy phản biện, khả năng giao tiếp, làm việc nhóm và giải quyết vấn đề cũng trở nên quan trọng hơn. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với các cơ sở đào tạo trong việc đổi mới chương trình và phương pháp giảng dạy nghề Kế toán.

Trong bối cảnh của cuộc CMCN 4.0, nguồn nhân lực kế toán cần đáp ứng nhiều yêu cầu mới, bao gồm:

Một là, kiến thức chuyên môn vững chắc: Bao gồm các kiến thức về kế toán tài chính, kế toán quản trị, kiểm toán và thuế.

Hai là, kỹ năng công nghệ: Kế toán viên cần biết sử dụng các phần mềm kế toán, hệ thống ERP và các công cụ phân tích dữ liệu.

Ba là, kỹ năng phân tích và tư duy phản biện: Khả năng phân tích dữ liệu tài chính và đưa ra các khuyến nghị cho nhà quản lý.

Bốn là, kỹ năng mềm: Bao gồm kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm và giải quyết vấn đề.

Bảng so sánh kỹ năng kế toán truyền thống và kế toán trong môi trường số

Tiêu chí	Kế toán truyền thống	Kế toán trong môi trường số (CMCN 4.0)
Vai trò chính	Ghi chép, tổng hợp và báo cáo thông tin tài chính	Phân tích dữ liệu, hỗ trợ ra quyết định và tư vấn tài chính
Phương thức làm việc	Chủ yếu thủ công hoặc sử dụng bảng tính đơn giản	Sử dụng hệ thống phần mềm, tự động hóa và nền tảng số
Công cụ sử dụng	Sổ sách kế toán, Excel cơ bản	Phần mềm kế toán, hệ thống ERP, công cụ phân tích dữ liệu
Xử lý dữ liệu	Nhập liệu thủ công, xử lý chậm	Tự động hóa quy trình, xử lý dữ liệu lớn nhanh chóng
Phân tích thông tin	Phân tích tài chính cơ bản	Phân tích dữ liệu nâng cao, dự báo tài chính

Ứng dụng công nghệ	Hạn chế, chủ yếu dùng phần mềm đơn giản	Ứng dụng AI, Big Data, điện toán đám mây, Blockchain.
Kỹ năng công nghệ	Mức cơ bản (Excel, phần mềm kế toán đơn giản)	Kỹ năng sử dụng hệ thống ERP, phân tích dữ liệu, hiểu biết công nghệ
Tính chủ động trong công việc	Thực hiện theo quy trình có sẵn	Chủ động phân tích, đề xuất giải pháp tài chính
Mức độ tự động hóa	Thấp	Cao (nhiều nghiệp vụ được tự động hóa)
Vai trò trong doanh nghiệp	Bộ phận ghi nhận và báo cáo tài chính	Đối tác chiến lược hỗ trợ quản trị và ra quyết định
Yêu cầu kỹ năng mềm	Không quá cao	Cao: tư duy phản biện, giao tiếp, làm việc nhóm
Khả năng thích ứng công nghệ	Ít yêu cầu cập nhật	Cần cập nhật công nghệ liên tục

Từ bảng so sánh trên có thể thấy rằng nghề Kế toán đang chuyển dịch mạnh mẽ từ mô hình truyền thống sang mô hình kế toán số. Trong khi kế toán truyền thống tập trung vào việc ghi chép và tổng hợp dữ liệu tài chính, kế toán trong môi trường số đóng vai trò quan trọng hơn trong việc phân tích dữ liệu, dự báo tài chính và hỗ trợ ra quyết định cho doanh nghiệp. Điều này đòi hỏi các chương trình đào tạo kế toán tại các trường đại học, cao đẳng phải đổi mới để trang bị cho sinh viên không chỉ kiến thức chuyên môn mà còn phải trang bị cho người học các kỹ năng công nghệ và kỹ năng mềm cần thiết, có như vậy người học sau khi ra trường mới có thể đáp ứng tốt yêu cầu của nhà tuyển dụng, mới đáp ứng tốt được yêu cầu của công việc trong môi trường số mà không phải đào tạo lại.

2.2. Thực trạng đào tạo nghề Kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên

2.2.1. Về chương trình đào tạo

Hiện nay, chương trình đào tạo Kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên vẫn tập trung chủ yếu vào các môn học truyền thống như: Kế toán tài chính, kế toán quản trị, kiểm toán và thuế... Mặc dù đây là những nội dung quan trọng, nhưng chương trình đào tạo chưa thực sự chú trọng đến các kiến thức liên quan đến công nghệ số như: Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI); Dữ liệu lớn (Big Data); Internet vạn vật (IoT); Điện toán đám mây (Blockchain);... vào giảng dạy. Điều này sẽ tạo ra khoảng cách giữa đào tạo và sử dụng nhân lực của thị trường lao động. Mặc dù, Nhà trường đã bắt đầu đưa các môn học về hệ thống thông tin kế toán và phần mềm kế toán vào chương trình giảng dạy, nhưng mức độ cập nhật công nghệ vẫn còn hạn chế.

2.2.2. Về phương pháp giảng dạy

Phương pháp giảng dạy nghề Kế toán tại Nhà trường vẫn chủ yếu dựa trên mô hình thuyết giảng truyền thống. Trong mô hình này, giảng viên đóng vai trò trung tâm trong quá trình truyền đạt kiến thức, còn sinh viên chủ yếu tiếp nhận thông tin một cách thụ động.

Cách tiếp cận này có thể giúp sinh viên nắm được kiến thức lý thuyết, nhưng lại chưa tạo điều kiện để sinh viên phát triển kỹ năng thực hành và tư duy sáng tạo.

2.2.3. Về cơ sở vật chất và điều kiện thực hành

Cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy nghề Kế toán tại Nhà trường còn hạn chế. Nhà trường chưa có phòng thực hành kế toán được trang bị đầy đủ các phần mềm kế toán hiện đại. Điều này khiến sinh viên không có nhiều cơ hội thực hành và tiếp cận với các hệ thống kế toán thực tế.

2.2.4. Về mối liên kết giữa Nhà trường và doanh nghiệp

Sự hợp tác giữa Nhà trường và doanh nghiệp trong đào tạo nghề Kế toán vẫn còn hạn chế. Chương trình đào tạo nghề Kế toán của Nhà trường chưa gắn kết chặt chẽ với nhu cầu thực tế của doanh nghiệp. Do đó, sinh viên sau khi tốt nghiệp thường cần thêm thời gian để thích nghi với môi trường làm việc hoặc phải tự đi học thêm các khoá kỹ năng hay nói cách khác phải “đào tạo lại”, thì mới đáp ứng được yêu cầu của nhà tuyển dụng.

2.3. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả đào tạo nghề Kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên

2.3.1. Đổi mới chương trình đào tạo

Nhà trường cần cập nhật chương trình đào tạo nghề Kế toán theo hướng tích hợp công nghệ. Ngoài các môn học truyền thống, cần bổ sung

các môn học như: Hệ thống thông tin kế toán; Phân tích dữ liệu trong kế toán; Ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong tài chính – kế toán; Quản trị doanh nghiệp bằng hệ thống ERP,...

Việc bổ sung các nội dung này sẽ giúp sinh viên có kiến thức phù hợp với yêu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh của cuộc CMCN 4.0.

2.3.2. *Đổi mới phương pháp giảng dạy*

Phương pháp giảng dạy cần chuyển từ mô hình truyền thống sang mô hình lấy người học làm trung tâm. Một số phương pháp có thể áp dụng bao gồm: Học tập theo dự án; Phân tích tình huống thực tế; Mô phỏng hoạt động doanh nghiệp; Học trực tuyến kết hợp trực tiếp,... Những phương pháp này giúp sinh viên phát triển kỹ năng tư duy và khả năng giải quyết vấn đề.

2.3.3. *Ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy*

Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy giúp nâng cao hiệu quả đào tạo. Các công cụ có thể sử dụng bao gồm: Phần mềm kế toán thực tế; Hệ thống quản lý học tập trực tuyến; Phòng thực hành kế toán ảo; Các công cụ phân tích dữ liệu,... Nhờ đó, sinh viên có thể tiếp cận với môi trường làm việc thực tế ngay trong quá trình học tập tại giảng đường.

2.3.4. *Tăng cường hợp tác với doanh nghiệp*

Nhà trường cần tăng cường hợp tác với doanh nghiệp để nâng cao chất lượng đào tạo. Các hình thức hợp tác có thể bao gồm: Mời chuyên gia của doanh nghiệp tham gia giảng dạy; Tổ chức chương trình thực tập cho sinh viên; Phối hợp xây dựng chương trình đào tạo,... Nhờ đó, sinh viên có cơ hội tiếp cận với thực tiễn nghề nghiệp và hiểu rõ hơn về yêu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh mới.

2.3.5. *Nâng cao năng lực giảng viên*

Giảng viên đóng vai trò quan trọng trong quá trình đổi mới giáo dục. Do đó, Nhà trường cần tạo điều kiện để giảng viên: Tham gia các khóa đào tạo về công nghệ mới; Thực hiện nghiên cứu khoa học; Hợp tác với các tổ chức quốc tế,...

III. KẾT LUẬN

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang tạo ra những thay đổi sâu sắc trong lĩnh vực Kế toán. Sự phát triển của công nghệ số đã làm thay đổi vai trò của kế toán viên và đặt ra những yêu cầu mới đối với nguồn nhân lực kế toán.

Trong bối cảnh đó, việc đổi mới hoạt động giảng dạy nghề Kế toán tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên là một yêu cầu tất yếu. Các cơ sở đào tạo cần cập nhật chương trình đào tạo, đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ và tăng cường hợp tác với doanh nghiệp. Thông qua những biện pháp này, hoạt động đào tạo nghề Kế toán của Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên có thể đáp ứng tốt hơn nhu cầu của thị trường lao động, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực nghề Kế toán tại các tỉnh Bắc Ninh, Hưng Yên, Hà Nội, Hải Phòng,... các tỉnh nằm trong khu vực tam giác tăng trưởng kinh tế trọng điểm vùng đồng bằng sông Hồng, có sự chuyển dịch cơ cấu ngành nghề và nhân lực rất cao. Tại vùng kinh tế trọng điểm của đồng bằng sông Hồng có rất nhiều công ty, doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), do vậy họ đặt ra yêu cầu rất cao cho nhân lực nghề Kế toán. Nhà trường muốn có nguồn nhân lực nghề Kế toán tốt, đáp ứng được yêu cầu của nhà tuyển dụng, nâng cao uy tín, vị thế, thương hiệu của Nhà trường thì việc đổi mới trong đào tạo là một tất yếu khách quan.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021). *Đổi mới giáo dục đại học trong bối cảnh chuyển đổi số*.
 Schwab, K. (2017). *The Fourth Industrial Revolution*. World Economic Forum.
 Davenport, T., & Kirby, J. (2016). *Only Humans Need Apply*. Harper Business.
 Nguyễn Đình Thọ (2020), *Phương pháp nghiên cứu khoa học trong kinh doanh*.
 Trần Văn Tùng (2019), *Tác động của CMCN 4.0 đến nguồn nhân lực kế toán tại Việt Nam*.
 World Economic Forum (2020). *Future of Jobs Report*.